

Undervisningsbeskrivelse – Dansk A

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	Sommer 2026
Institution	Herning HF og VUC
Uddannelse	Toårig HF
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Signe Brink Mortensen
Hold	2.0

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i faget

Forløb 1	Fortællinger om syndefald – Et tematisk forløb om litterær analyse (SBM)
Forløb 2	Dokumentarforløb (Signe Brink Mortensen)
Forløb 3	Innovationsforløb m. Herning Blue Fox (Anette Schultz)
Forløb 4	Mini-grammatikforløb (Anette Schultz)
Forløb 5	Novelleforløb (Anette Schultz)
Forløb 6	Selvfremsstilling på Sociale Medier (Signe Brink Mortensen)
Forløb 7	Nyhedsformidling (Signe Brink Mortensen)
Forløb 8	Euroskills (Signe Brink Mortensen)
Forløb 9	Det Moderne Gennembrud (Signe Brink Mortensen)
Forløb 10	Retorik og Argumentation (Signe Brink Mortensen)
Forløb 11	Tour de chambre (Signe Brink Mortensen)
Forløb 12	SHORTS (Signe Brink Mortensen)
Forløb 13	Modernisme og Realisme (Signe Brink Mortensen)
Forløb 14	Syg litteratur (Signe Brink Mortensen)
Forløb 15	Rodekassen + Repetition (Signe Brink Mortensen)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Nb! Et skema for hvert forløb

Forløb 1	Fortællinger om syndefald – Et tematisk forløb om litterær analyse
Forløbets indhold og fokus	<p>Forløbet har haft til formål at introducere til danskfaget på HF og arbejde med tekster, der benytter syndefaldsmotivet. I dette arbejde er introduceret og anvendt følgende begreber:</p> <ul style="list-style-type: none">• Fortolkningshypotese, analyse, fortolkning• Motiv og tema• Fortæller og synsvinkel• Personkarakteristik• Miljøkarakteristik• Symbolik• Intertekstualitet• Perspektivering• Lyrik, epik og drama<ul style="list-style-type: none">○ Genrer herunder: Novellen, digtet og romanen• Folkevisen<ul style="list-style-type: none">○ Periode og genretræk
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none">- At træne analyse, fortolkning og perspektivering af fiktive tekster- At kunne anvende fortolkningshypoteser som et styrende redskab for analysen af fiktive tekster- Opnåelse af fortrolighed og evne til at benytte ovenstående begreber
Kernestof	<ul style="list-style-type: none">• Litterær tekstanalyse og fortolkning• Der arbejdes med mindst fem værker med historisk og genremæssig spredning, hvor roman, digtsamling og dokumentarfilm skal være repræsenteret• Anvendelse af relevante litterære metoder• Tekster arbejdes med gennem kreative processer
Anvendt materiale	<p><i>Perspektiver i dansk</i>, Mads Rangvind og Mimi Sørensen s. 17-18 og s. 62-85</p> <p><i>Litteraturhistorien – På langs og på tværs</i>, Barbara Kjær-Hansen, Peter Kennebo og Tinne Serup Bertelsen, s. 34-39</p> <p><i>Adam og Evas dagbog</i>, Mark Twain, (uddrag), 1905</p> <p><i>Evas dagbog</i>, Mark Twain, (uddrag), 1905</p> <p>”Sit eget system”, Helle Helle, <i>Biler og Dyr</i>, 2000</p> <p>”Drivhuset”, Anders Bodelsen, <i>Drivhuset</i>, 1965</p> <p><i>Lindormen</i>, (folkevisen)</p>

Arbejdsfor- mer	<ul style="list-style-type: none"> - Klasseundervisning - Pararbejde - Gruppearbejde - Individuelt arbejde - Skriftligt arbejde - Grafisk fremstilling: Power Points - Quizzer og mind maps på menti.com - Vendespil og kuvertøvelser
Omfang	<p>Ca. 12 moduler a 90 minutter. Læste sider i alt: 45 sider</p>

Forløb 2	Dokumentarforløb
Forløbets indhold og fokus	<p>Fokus for forløbet er at kende til og anvende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentargenren og undergenrer; herunder den sociologiske dokumentar, portrætdokumentaren, institutionsdokumentaren og den sagsorienterede dokumentar • Fakta- og fiktionskoder • Filmiske virkemidler; herunder billedudsnit, perspektiv, kamerabevægelse, lys og lyd, klipning. • Dramaturgi og dramaturgiske modeller • Fortælleformer; herunder autoritativ, poetisk, interaktiv, observerende • Autenticitetsmarkører og etik • Iscenesættelse, troværdighed og autenticitet? <p>Derudover har forløbet introduceret den analyserende artikels struktur.</p>
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder - At kunne forholde sig kritisk til de dokumentarer og udsendelser, de selv ser med henblik på etik - At få et introducerende kendskab til den analyserende artikel
Kernestof	"Wingman" af Nicolai Kirkegaard Iding på DR (set som værk)
Anvendt materiale	<p>Teori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Granild & Wolfhagen: DOX – Forløb i medier, L&R 2016, s.14-26 - Langdahl, Olsen & Quist: Krydsfelt – Grundbog i dansk, Gyldendal 2010, s. 298-301 - Horsbøl & Harboe: Den iscenesatte virkelighed, Systeme ibog, pp126-127, 154-157, 161-174 <p>Filmiske virkemidler:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Den iscenesatte virkelighed, Horsbøl og Harboe, i-bog, Systeme: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Træning i næranalyse: https://deniscenesattevirkelighed.systeme.dk/?id=159 ▪ Billedudsnit: https://deniscenesattevirkelighed.systeme.dk/?id=161 ▪ Perspektiv: https://deniscenesattevirkelighed.systeme.dk/?id=165 ▪ Billedkomposition https://deniscenesattevirkelighed.systeme.dk/?id=166 ▪ Kamerabevægelser https://deniscenesattevirkelighed.systeme.dk/?id=168 ▪ Lys https://deniscenesattevirkelighed.systeme.dk/?id=170 ▪ Scenografi https://deniscenesattevirkelighed.systeme.dk/?id=171 ▪ Klipning

	<p>https://deniscenesattevirkelighed.systeme.dk/?id=172</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Forløbsstruktur <p>https://deniscenesattevirkelighed.systeme.dk/?id=173</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Lyd <p>https://deniscenesattevirkelighed.systeme.dk/?id=174</p> <p>Filmcitater:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Børnene på psyk, DR 2017 (uddrag) - 7 år med Lukas Graham, Rene Sascha Johannsen 2020 (uddrag) - Efterskolen, Thora Lorentzen, DR 2021 (uddrag) - Natlæger på Vesterbro, Lars Engels 1990 (uddrag) - De forbandede tegninger, Karsten Kjær 2007 (uddrag) - Inger og Det Dårlige Selskab, TV2 2023 (uddrag) - BECKHAM, Netflix 2023 (trailer, YouTube) - Blev vores datter myrdet?, TV2 2023 (uddrag) - Nyrup: Søn af en udstødt, DR 2022 (1. afsnit) - Mirror, Joachim Ladefoged 2009 - Ritualernes magt, DR 2009 (uddrag) - Nye Scener fra Amerika, Jørgen Leth 2002 (uddrag) - Koralrevets Hemmeligheder, DR 2020 (uddrag) <p>Værklæsning:</p> <p>”Wingman” af Nicolai Kirkegaard Iding på DR (set som værk)</p> <p>Omfang: 12 moduler af 90 minutter = 18 timer Sider: 35 + tekstforklaringer på Systeme</p>
Arbejdsfor- mer	<ul style="list-style-type: none"> - Klasseundervisning - Gruppearbejde - Virtuelle arbejdsformer – herunder elektronisk portfolio m. begreber - Skriftlig fremstilling af analysearbejde - Quiz på Menti.com - Samtaleøvelser (’Find someone who...’) - Tilfældighedshatten (eleverne ved ikke, hvad de bliver spurgt om på forhånd)

Forløb 3	Innovationsforløb med Herning Blue Fox
Forløbets indhold og fokus	<ul style="list-style-type: none"> - Træne sprogbrugs- og kommunikationsanalyse (herunder diskursanalyse, målgruppeanalyse, appelformer, sportsmetaforer og storytelling). - Brobygning til videregående uddannelse - Træne studiekompetencer: innovative kompetencer og formidling. - Læse et professionsrettet væk.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - At kunne generere nye ideer og løsninger i et dynamisk gruppearbejde - At højne bevidstheden om bæredygtighed, klimaforandringerne og grønne alternativer i et virksomhedsøjemed - At udarbejde et innovativt produkt til Herning Blue Fox ifm. deres grønne profilering "Blue Goes Green" - Demonstrere viden om den præsenterede teori + metoder
Kernestof	Herning Blue Fox's hjemmeside: https://bluefox.dk/
Anvendt materiale	<p>Teori: iDansk, Conni Paldam, René Tolderlund Jakobsen et.al., i-bog, Systime:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analyse af hjemmeside: https://idansk.systime.dk/?id=389 - Storytelling: https://idansk.systime.dk/?id=371&L=0 - Ciceros Pentagon: https://idansk.systime.dk/?id=524 - Websider: https://idansk.systime.dk/?id=181&L=0#c2261 <p>Markedskommunikation, Marie Houmann Kjærsgaard og Morten Haase, i-bog, Systime:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Storytelling: https://markedskommunikation.systime.dk/?id=525 <p>Andet litteratur:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anders W. Berthelsen: "Der er gået sport i sproget", Fyens.dk 2006 <p>Reklamer (analyseobjekter):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bianco Footwear (billeder): <ul style="list-style-type: none"> o "How to afford the whole collection" o "We recommend a pair of really beautiful shoes" - Oddset - Danske Spil(videoer): <ul style="list-style-type: none"> o "Sædet brænder" o "En Grim Skade" o "Kasse" o "Ostemad" o "Klippe" <p>Moduler: 5 moduler af 90 minutter + Ekskursion på 6 timer = 14 timer Sider: Ca. 25</p>

Arbejdsfor- mer	<ul style="list-style-type: none">- Klasseundervisning- Gruppearbejde- Ekskursion til EAMV d. 18. januar 2024- Præsentationer af ideer, både på skolen og overfor ledelsen hos Her-ning Blue Fox- Afstemning: Menti.com
----------------------------	---

Forløb 4	Mini-grammatikforløb
Forløbets indhold og fokus	Fokus for forløbet er at kende til og anvende: <ul style="list-style-type: none"> • Ordklasser (og semantik) • Funktionsanalyse (og syntaks) • Kommatering (og hel- og ledsætning samt evt. paratakse og hypotakse) • Karakterisere og vurdere sprogbrug ud fra grammatiske iagttagelser
Faglige mål	- Demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> - Klaus Rifbjerg: "Livet i badeværelset", Konfrontation (1963) - Social- og sundhedsassistent eller lignende, fx: https://www.holstebro.dk/om-kommunen/uddannelsevedkommunen/social-og-sundhedsassistent - En bacheloruddannelse i sprog og it-baseret kommunikation eller lignende, f.eks. her: https://www.sdu.dk/da/uddannelse
Anvendt materiale	<ul style="list-style-type: none"> • Grammatikkompendium • "Grammatik for dummies" med Thomas Skov: • Video om ordklasser: https://sproget.dk/leg-og-ler/grammatik-for-dummies/ordklasser-1 • Video om subjekt: https://sproget.dk/leg-og-ler/grammatik-for-dummies/subjekt-1 • Video om objekt: https://sproget.dk/leg-og-ler/grammatik-for-dummies/objekt-1 • Øvelser på www.sproget.dk om ordklasser, subjekt, verballed, objekt m.m. • Øvelser på www.systeme.dk – Sprog på Spil Øvelse 1 + 2: https://sprogpaspil.systeme.dk/?id=179&L=0 • Kommakursus: https://komma.edutasia.com/kursus/ • Sætningsanalyse på www.systeme.dk – "Styr på sproget": https://styrpaasproget.systeme.dk/?id=c351 • Houe Hansen, H. (2022): <i>Kort og godt om tegnsætning</i>, "Kommareglerne" (s. 40) <p>Omfang: 6 moduler af 90 minutter = 9 timer Sider: 30</p>
Arbejdsformer	Online kommakursus, gruppearbejde, øvelser individuelt

Forløb 5	Novelleforløb
Forløbets indhold og fokus	<ul style="list-style-type: none"> • At læse et værk (novellesamling) • At øve novelleanalyse og lyrikanalyse • At kende til realisme • At øve forskellige notat- og citatteknikker • At skrive et resumé
Faglige mål	Gennemgåede begreber: <ul style="list-style-type: none"> - Repetition af novellekarakteristik - Personkarakteristik - Fortællertyper - Synsvinkel -
Kernestof	Novellesamlingen "Vandmærket" (2011) af Naja Marie Aidt
Anvendt materiale	Teori: <ul style="list-style-type: none"> - Min Læring: <ul style="list-style-type: none"> ○ At skrive et resumé: https://app.minlaering.dk/bog/45/kapitel/60618/sektion/60637 ○ Fortolkning: https://app.minlaering.dk/bog/45/kapitel/60619/sektion/61102#introduction ○ "God stil": <ul style="list-style-type: none"> ▪ 1. personsfortæller: https://app.minlaering.dk/bog/45/kapitel/60627/sektion/62491 ▪ 3. personsfortæller: https://app.minlaering.dk/bog/45/kapitel/60627/sektion/62491 ▪ Evt. vi- eller du-fortæller: https://app.minlaering.dk/bog/45/kapitel/60627/sektion/62491 ▪ Eksplicit og implicit fortæller: https://app.minlaering.dk/bog/45/kapitel/60627/sektion/62491 ▪ Alvidende fortæller: https://app.minlaering.dk/bog/45/kapitel/60627/sektion/62491 ▪ Personbunden fortæller: https://app.minlaering.dk/bog/45/kapitel/60627/sektion/62491 ▪ Observerende fortæller: https://app.minlaering.dk/bog/45/kapitel/60627/sektion/62491 ▪ Indre og ydre synsvinkel: https://app.minlaering.dk/bog/45/kapitel/60627/sektion/62491 ▪ Pålidelige eller upålidelig fortæller: https://app.minlaering.dk/bog/45/kapitel/60627/sektion/62491 - Skriveøvelser i dansk, Systime: <ul style="list-style-type: none"> ○ Brug af citater: https://skriveoevelsertildansk.ibog.gyldendal.dk/?id=153&loopRedirect=1

	Moduler: 6 moduler af 90 minutter = 9 timer Sider: Ca. 100
Ar- bejds- former	<ul style="list-style-type: none">• Klasseundervisning• Pararbejde/gruppearbejde• Skriftligt arbejde• Virtuelle arbejdsformer – herunder arbejde på Systime og MinLæring

Forløb 6	Selvfremsstilling på Sociale Medier
Forløbets indhold og fokus	<p>Eleverne skal kunne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Demonstrere viden om fagets identitet og metoder. • At kunne analysere diverse opslag på sociale medier med henblik på at bruge de præsenterede begreber og metoder ift. selvfremsstilling • At kunne diskutere etik på baggrund af diskutabel adfærd på nettet
Faglige mål	<p>Gennemgåede begreber:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Det retoriske pentagram - Frontstage, backstage og middle region - Face, facetrussel og facework - Sproghandlinger (samtalestrukturerende, informerende, følelses- og holdningsmæssige og handlingsregulerende) - Undertekst - Tegnsætning (herunder syntaktiske tegn og kommunikative tegn) - Redegørelse (debatterende artikel)
Kernestof	Skam dig, Emma – DR 2015
Anvendt materiale.	<p>Teori:</p> <p>Rangvid, Mads og Sørensen Mimi: 'Selvfremstilling på sociale medier', kap. 4 fra "Perspektiver i dansk", Daneklærerforeningens forlag, 2018.</p> <p>Herunder litterære tekster af:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Casper Eric: 7/11, Gyldendal, 2014, o Kasper Bjerre: Svovl (2 uddrag), 2016 o Herman Bang: Foran alteret, 1880 <p>Rebecca Natasha Albinus og Sarah Nehammer: "Skriv dig frem", kapitlet "Redegørelse", Daneklærerforeningens forlag: https://skrivdigfrem.ibog.dansklf.dk/?id=166</p> <p>Øvrige tekster:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Børn og unge tør ikke dele deres mening på sociale medier – end ikke crop top-debatten kan få Nadja Becker i kommentarsporet, Katrine Mengel, Berlingske 02.03.2022 o "Profilbilleder" i <i>Den lyserøde elefants guide til de sociale medier</i>, Perspektiver i dansk – Antologi, Daneklærerforeningens forlag, 2018 o Hougaard, Tina Thode m.fl. "Sprog I sociale medier", Daneklærerforeningens forlag (2018) (s. 57 – 62) <p>Dokumentarer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fie Laursen – Min ærlighed, YouTube, 2016 - Skam dig, Emma, DR 2015

	Moduler: 14 moduler af 90 minutter = 21 timer Sider: Ca. 30
Arbejdsfor- mer	<ul style="list-style-type: none">• Klasseundervisning• Pararbejde/gruppearbejde• Skriftligt arbejde• Virtuelle arbejdsformer – herunder elektronisk portfolio m. begreber

Forløb 7	Nyhedsformidling – En historie om Hanne With
Forløbets indhold og fokus	<p>Forløbet har med udgangspunkt i nyheder om Hanne With-sagen i 1990 og genoptagelsen heraf i 2023-24 arbejdet med at skabe kendskab til grundlæggende begreber knyttet til nyhedsformidling i aviser og netaviser. I arbejdet har der været fokus på at reflektere over nyhedsmediernes funktion i et demokratisk samfund og at træne analyse og dermed afkodning af forskellige typer nyhedsformidling.</p> <p>Der har været arbejdet med følgende begreber:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Nyhedskredsløbet ○ Nyhedstrekanten ○ De fem nyhedskriterier ○ Informerende tekster ○ Opinionstekster
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • At analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster • analysere og vurdere teksters kommunikative betydning • demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til mediebilledet i dag • navigere og udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i alle medier
Kernestof	<p>Her undersøges med en medieanalytisk tilgang et gennemløbet varieret udvalg af tekster, herunder nyhedsformidling, analyse og vurdering af mediers brug i sociale, kulturelle og historiske sammenhænge</p> <p>Borgerforslag: Dansk Politi skal kunne bruge genetisk slægtsforskning i efterforskning af drab og grov personfarlig kriminalitet: https://www.borgerforslag.dk/se-og-stoet-forslag/?Id=FT-11761</p>
Anvendt materiale.	<p>Teori:</p> <p>Opgaveskrivning:</p> <ul style="list-style-type: none"> - https://skrivdigfrem.ibog.dansklf.dk/?id=164 - https://eksamensgenrernerndanskstx.systeme.dk/?id=181 - https://skrivdigfrem.ibog.dansklf.dk/?id=172 - https://skrivdigfrem.ibog.dansklf.dk/?id=184 - https://skrivdigfrem.ibog.dansklf.dk/?id=174 <p>Materiale samlet i kompendium til forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Perspektiver i dansk – Grundbog</i>, Rangvind, Mads m.fl. 2018, s. 270; 272-275, 276-278; 280-284; 292-293

	<p>Analysematerialer</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Ung kvinde myrdet i blodrus", Berlingske, 2. jan 1990 • "Vidner efterlyses i mordsag", Berlingske 3.jan 1990 • "53-årig varetægtsfængslet for kvindedrab i 1990 via et DNA-match fra mandens søn" Politiken 8.2.2024 (forside) • "Slagter fængslet 34 år efter drab..." , Ekstrabladet 8.2.2024 (forside) • "Politiet er gået på ny jagt i DNA-strengene: Mand fængslet i 34 år gammel drabssag" Berlingske 8.2.2024 (forside) • "23-årige Hanne With blev brutalt dræbt for 34 år siden. Nu er dommen faldet over drabsmanden", Politiken 10.7.2024 • "Historisk drabssag hviler på uprøvet metode og slagtersøns dna", TV2.dk, 1.7.2024 • "Kristeligt Dagblad mener: Drabssag bør åbne for mere brug af dna", Kristeligt Dagblad • "Takket være DNA-teknologi kan forbrydere heldigvis aldrig vide sig sikre" Fredericia Dagblad 13.2.2024 • "Ekspert er bekymret for ny dna-teknologi: Der er ingen af os der forstår det monster vi er ved at skabe", Politiken 22.2.2024 • Opslag og kommentarer fra Facebook, tilgået d.26.8.2024 <p>Videoer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - TV2 Øst på Facebook: https://www.facebook.com/watch/?v=1016455066760511
<p>Arbejdsformer</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Pararbejde/gruppearbejde • Skriftligt arbejde • Virtuelle arbejdsformer – herunder elektronisk portfolio m. begreber

Forløb 8	Euroskills
Forløbets indhold og fokus	I 2026 var Danmark vært ved det officielle europamesterskab for unge faglærte i 2025, Euroskills. Op mod 600 dygtige, unge fagatleter fra hele Europa skal dyste om EM-medaljer inden for 38 forskellige fag. Temaet til Euroskills er: "Skilled for a greener future", så bæredygtighed er i højsædet. Vi på Herning HF & VUC har bakket op om det lokale initiativ og kørt en projektuge i uge 37 for alle 2.hf'erne. Euroskills er en uge med fokus på kreativitet og fællesskab, hvor eleverne kan få deres studiekompetencer i spil. I løbet af ugen har eleverne arbejdet praksisfagligt, de har fået kendskab til erhvervsuddannelser, og de har støttet op om en international begivenhed i Danmark.
Faglige mål	<p>I denne uge har eleverne arbejdet på andre måder, end de gør i fagene til daglig. De har f.eks. selv skulle administrere deres arbejdstid uden moduler og faste rammer. Lærerne havde inddelt eleverne i grupper til de forskellige aktiviteter. Eleverne skulle udarbejde formidlingsmateriale om en udvalgt uddannelse (f.eks. frisør, tømrer, murer, ingeniør, tøjdesigner, IT etc.), som de skulle undersøge i løbet af Euroskills-ugen. Undervejs skulle eleverne dokumentere deres undersøgelse (logbog), og vise, hvordan de havde arbejdet med opgaven. Her skulle de demonstrere, hvordan de havde anvendt de forskellige dele af designprocessen.</p> <p>Endeligt produkt: En visuel præsentation i et format, som skal kunne tilgås og vises til både elever og dommerpanel på skolen.</p> <p>Benspænd: Målgruppen for formidlingsmaterialet er HF-elever.</p> <p>Rammer og materialer: De materialer, de havde til rådighed, var de materialer, der var på skolen. Vejlederressourcer var de undervisere, som var på skolen i de timer, der var sat af til projektet.</p> <p>Undervisning op til: Fokus på afsender- og modtagerforhold, appelformer, signalværdi, kampagnefilm med fokus på bæredygtighed mv.</p>
Kernestof	Designbrief – Euroskills: https://hhfvuc.sharepoint.com/sites/Section_14172/Delte%20dokumenter/General/Designbrief%20-%20Euroskills.pdf
Anvendt materiale.	<p>"Episode 2: Jada: "Forny this bitch" – Sæson 2 af "Danmarks næste tøjdesigner": https://www.dr.dk/drtv/se/danmarks-naeste-toejdesigner_-jada_-forny-this-bitch_465324</p> <p>Appelformer: https://idansk.systeme.dk/?id=375&L=0#c1668</p> <p>Det retoriske pentagram: https://idansk.systeme.dk/?id=524</p> <p>6C-modellen Friis, S. A. K., 2016: https://hhfvuc.sharepoint.com/sites/Section_14172/Delte%20dokumenter/General/Designbrief%20-%20Euroskills.pdf</p> <p>Euroskills' hjemmeside: https://euroskills2025.com/skilledgreenerfuture/ / https://euroskills2025.com/</p>

	<p>Kampagnefilmen “Egetræet” af WWF: https://www.youtube.com/watch?v=gk5jao50O2s</p> <p>Kampagnefilmen “Det er tid til at ændre billedet på dansk idyl” af Andel: https://www.youtube.com/watch?v=TgK0p4JCjvk</p> <p>Kampagnefilmen “Der er et yndigt land” af Landbrug & Fødevarer: https://www.youtube.com/watch?v=g1_2YaMikUk</p> <p>Kampagnefilmen “Sammen sparer vi på energien” af Energistyrelsen: https://www.youtube.com/watch?v=Qwc9WW39LGE</p>
<p>Arbejdsformer</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Pararbejde/gruppearbejde • Skriftligt arbejde (logbog) • Præsentationer for klassen (analyse af kampagnefilm) • Produkt: Formidlingsmateriale om en bestemt uddannelse

Forløb 9	Det Moderne Gennembrud
Forløbets indhold og fokus	<ul style="list-style-type: none"> - At introducere litteraturhistorisk læsning - At introducere til dramaet som genre - At introducere til perioden "Det moderne gennembrud" (1870-1890) - At læse et drama ("Et Dukkehjem" af Henrik Ibsen) - At anvende allerede kendte redskaber til - Kommunikationsanalyse (sproghandlinger) - Analyse af litterære tekster
Faglige mål	<p>At opnå viden om den litterære periode "Det moderne gennembrud", herunder temaerne køn, kirke og classeskel, prominente tænkere og ideer og ideen om litteraturen som problemdebatterende. Kendskab til realisme, impressionisme og naturalisme. Kendskab til dramaet som genre, herunder det naturalistiske drama. Træning i basal litterær analyse, herunder: Fortolkningshypoteser, person- og miljøkarakteristikker m.m.</p>
Kerne-stof	Et dukkehjem, Henrik Ibsen 1879 (læst som værk)
Anvendt materiale.	<p>Teori: Litteraturhistorien på langs og på tværs, Tinne Serup Bertelsen m.fl. Systime (ibog), 2019 om det moderne gennembrud: o 1870-1890: Det moderne gennembrud https://litthist.systime.dk/?id=125 o Det moderne gennembruds samfund https://litthist.systime.dk/?id=138 o Livssyn og syn på litteraturen https://litthist.systime.dk/?id=139 o Klasse og social status https://litthist.systime.dk/?id=c297</p> <p>TV-drama: "Et dukkehjem", DR 1974: https://www.dr.dk/drtv/se/et-dukkehjem_442945</p> <p>Film (et uddrag): Lykke-Per (2018)</p> <p>Litterære tekster: - Foran alteret, Herman Bang 1888 - Et dukkehjem, Henrik Ibsen 1879 (læst som værk) - Ud fra mørket – Victoria Benedictsson - En stor dag – Henrik Pontoppidan https://www.henrikpontoppidan.dk/text/kilder/boeger/fh/en_stor_dag.html To verdener (1879) – J.P. Jacobsen https://litteraturportalen.systime.dk/?id=960#c14967 Lykke-Per – Henrik Pontoppidan (uddrag) https://litteraturportalen.systime.dk/?id=1002#c5429</p>
Arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Pararbejde/gruppearbejde

	• Skriftligt arbejde• Virtuelle arbejdsformer – herunder elektronisk portfolio m. begreber• Rollelæsning

Forløb 10	Retorik og Argumentation
Forløbets indhold og fokus	<p>Fokus for forløbet er at kende til og anvende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mundtlighed - Kendskab til terminologi inden for retorik og argumentation - Anvendelse af terminologi i praksis i analyse af forskellige debatterende genrer - Kerneteksterne koncentrerer sig om det sproglige stofområde, hvor de supplerende tekster åbner for de andre perspektiver. <p>Fagbegreber i spil:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Talegenrer Ciceros pentagram (kommunikationssituation) - Appelformer - Stilistiske figurer - Toulmins argumentationsmodel (udvidet) - Talegenrer - Retoriske virkemidler - Argumenttyper og argumentationsgreb - Hæderlighed og vægt <p>Eleven skal kunne skelne mellem forskellige mundtlige genrer, såsom lejlighedstaler, politiske taler, oplæg og fortælling. Eleven skal kunne genkende og bruge appelformerne i en tale. Eleven skal kunne planlægge og udføre et mundtligt oplæg. Eleven skal kunne benytte sig af Ciceros pentagram i en analyse af eller en forberedelse til en tale.</p>
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - Bevidsthed om og træning af mundtlighed (holde oplæg, argumentere for et synspunkt) - Kendskab til terminologi inden for retorik og argumentation - Anvendelse af terminologi i praksis i analyse af forskellige debatterende genrer (retorisk analyse og argumentationsanalyse) - Det sproglige perspektiv med mulighed for kobling til litteratur- og medieperspektiver. Retorisk analyse, herunder analyse af kommunikationssituationen, appelformer og argumentation. - Demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund. - At kunne anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed. - At kunne analysere og vurdere teksters kommunikative betydning. - At kunne demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til mediebildet i dag. - At kunne demonstrere viden om fagets identitet og metoder.
Kernestof	Kapitlet ”6. Argumenter for forandring” fra bogen <i>Perspektiver i dansk</i> , Systime, Mads Rangvid og Mimi Sørensen (2026)

Anvendt materiale.	<p>Taler + tekster :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jakob Ellemann Jensens tale ved Venstres landsmøde 2021 - Johanne Schmidt- Nielsen: 1. maj tale 2016 - Frederikke Joy Kindt-Larsen: ”Tidens folkesygdom skyldes ikke medierne, men vores egen ignorance”, Berlingske 6. marts 2018 - Klip: TV 2 NYHEDER: ”Bliver der revolution i USA, hvis Trump taber valget?” (5. november 2016) <p>Øvelser + Begreber:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trappediagrammet: https://app.minlaering.dk/bog/3/kapitel/24087/sektion/29911 - Ordstilling: https://app.minlaering.dk/bog/3/kapitel/8382/sektion/8409 - Talegenrer: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=177 - ”9/11 og krigen mod terror”: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=176 - YouTube-video fra Søren Vrist Christensen: “Retorik og argumentation – retoriske virkemidler”: https://www.youtube.com/watch?v=Vlgpe6h6jNc - YouTube-video fra Søren Vrist Christensen: “Retorik og argumentation – Toulmins argumentationsmodel”: https://www.youtube.com/watch?v=35bqJ90khEA - ”Argumenter mellem fornuft, følelse og forførelse”: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=187&loopRedirect=1 - ”Gode argumenter”: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=188#c616
Arbejdsformer	<p>Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde/individuel taleskrivning og mundtlig præsentation af tale.</p>

Forløb 11	Tour de chambre
Forløbets indhold og fokus	<ul style="list-style-type: none"> - Paratekster - Fortolkningshypoteser - Motiv - Tomme pladser - Person- og miljøkarakteristik - Fragmenteret form - Autofiktion - Komposition - Tema - Sprog handlinger
Faglige mål	Formålet med dette forløb er at læse en roman som værk samt analysere vigtige komponenter, træne læsefærdigheder og lære om autofiktion gennem Tine Høegs forfatterskab.
Kernestof	Tine Høeg: ”Tour de chambre” (2020), Gutkind (læst som værk) E-reolen: https://ereolen.dk/ting/object/870970-basis%3A48304001 Nota: https://nota.dk/bibliotek/bog/tour-de-chambre#audio
Anvendt materiale	Kapitlet ”Novelle og roman” fra e-bogen <i>God stil</i> på MinLæring.dk: https://app.minlaering.dk/bog/45/kapitel/60627 Her brugte eleverne også deres elektroniske portfolio m. begreber, de har opbygget i løbet af de andre forløb, med fokus på analyse af fiktive tekster.
Arbejdsformer	Læsning på klassen og individuelt Gennemgang på klassen Par- og gruppearbejde Møde-på-midten Kuvertøvelser Svar-bazar

Forløb 12	SHORTS
Forløbets indhold og fokus	<ul style="list-style-type: none"> - At træne analyse af filmiske virkemidler - Træne analyse, fortolkning og perspektivering af fiktive medietekster - Analyseformer: næranalyse, formatanalyse og den komparative sceneanalyse - Dramaturgiske modeller: berettermodellen og tre-akter-modellen - De tre typer af kortfilm - Richard Raskins 7 parametre - Kortfilmens særlige karakterfremstilling og særlige slutninger.
Faglige mål	Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster samt anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder oplæg).
Kernestof	Medieanalyse og fortolkning, herunder filmiske virkemidler.
Anvendt materiale.	<p>Teori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kortfilmskompendium - Hvor korte er kortfilm? https://shorts.systeme.dk/?id=135 Kortfilmens DNA https://shorts.systeme.dk/?id=140 - Tre typer kortfilm https://shorts.systeme.dk/?id=140 - Den klassiske fortællende kortfilm: https://shorts.systeme.dk/?id=141 - Slice of life-kortfilmen: https://shorts.systeme.dk/?id=142 - Den eksperimenterende kortfilm: https://shorts.systeme.dk/?id=143 - Raskins 7 parametre: https://app.minlaering.dk/bog/45/kapitel/61666/sek-tion/62561 - Fortællertyper: https://indidansk.dk/synsvinkel/ - Berettermodellen: https://krydsfelt.systeme.dk/?id=301#c2082 <p>Kortfilm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - En af drengene (2022): https://filmcentralen.dk//gymnasiet/film/en-af-drengene - Ivalu (2018) Anders Walthers: https://shorts.systeme.dk/?id=163 - Vis mod (2014) Anders Walters: https://shorts.systeme.dk/?id=158#c432 - Helium (2014) Anders Walters: https://shorts.systeme.dk/?id=158#c430 - Ærø i påsken (2024): https://www.ekkofilm.dk/shortlist/film/r-i-pasken/ - Pistol (2016): https://filmcentralen.dk/grundskolen/film/pistol - The End of Time: https://vimeo.com/183896284 - Weight of Spring (2017) https://offstream.dk/play/303
Arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Minlæring.dk - Gruppearbejde - Klasseundervisning - Skriftligt arbejde (herunder projektarbejde – analyse af selvvalgt kortfilm og begreber)

Forløb 13	Modernisme og Realisme
Forløbets indhold og fokus	<ul style="list-style-type: none"> - Modernismen og realismens forskellige udtryk - Tidlig modernisme - Efterkrigsmodernisme - Ekspressionisme - Heretica-modernisme - Folkelig og socialrealisme - Nyere realisme - Semantiske felter - Rimtyper - Billedsprog: metaforer, sammenligning, besjæling, personifikation - Kende til periodens vigtigste forfattere - Lave lyrikanalyse og novelleanalyse
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - Anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (oplæg) - Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel multimodalt - Demonstrere viden om fagets metoder og begreber - Billedsprog: metaforer, sammenligning, besjæling, personifikation. - Semantiske felter
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> - Johannes V. Jensen: På Memphis Station (1906) - Martin A. Hansen: Soldaten og pigen (1947) - Tom Kristensen, Rio Janeiro (1914) - Martin Andersen Nexø, Lønningsdag (En idyl) (1896). - Tove Ditlevsen, Pigesind (digtsamling, værk) - Thomas Korsgaard, Elsker og elsker (2019)
Anvendt materiale.	<p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kjær-Hansen, Barbara m.fl. (kapitel 7): 1890-2000: Modernisme og realisme Litteraturhistorien – på langs og på tværs: https://litthist.systeme.dk/?id=126 • Johannes V. Jensen: Paa Memphis Station: https://litthist.systeme.dk/?id=263#c1197 • Gyldendals Analysehjul: Gyldendal Analysehjul • Forfatter Martin A. Hansen læser sin novelle fra samlingen ”Agerhønen”- SOLDATEN OG PIGEN: https://www.youtube.com/watch?v=637ciWH5c54 • Ekspressionismen: https://litteraturensgeveje.systeme.dk/?id=259 • Tom Kristensen, Rio Janerio (1914): https://litthist.systeme.dk/?id=264 • Realisme i nyere litteratur: https://litthist.systeme.dk/?id=294 • Thomas Korsgaard fortæller om novellegenren: https://www.youtube.com/watch?v=Mn_G7asZXfk • 1900-tallets stilretninger: https://litthist.systeme.dk/?id=170&L=0 • Dokumentaren ”Tove i stykker” (2020): https://fjernleje.filmstriben.dk/film/9372629158/tove-i-stykker

	<ul style="list-style-type: none"> • Tove Ditlevsen: Pigesind og posibog: https://www.dr.dk/skole/dansk/tove-ditlevsen <ul style="list-style-type: none"> • Hendes liv og karriere: https://hbdansklitteraturhistorie.systeme.dk?id=241 • Hendes stil og største værker: https://danskeforfattere.systeme.dk?id=1061 • Lidt om "Tove-feber": https://litteraturportalen.systeme.dk?id=377 • Hvordan hun er og ikke er socialrealist: https://litthist.systeme.dk?id=335 • Nogle af hendes mest kendte værker: https://litteraturportalen.systeme.dk?id=1908&L=10 • Forfatterquiz: Tove Ditlevsen: https://danskeforfattere.systeme.dk?id=3132 <p>Socialrealisme:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ https://litthist.systeme.dk?id=172&L=0#c475 ○ https://litthist.systeme.dk?id=265#c1207 <p>Martin Andersen Nexø:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ https://hbdansklitteraturhistorie.systeme.dk?id=203#c509 ○ https://danskeforfattere.systeme.dk?id=898#c1543 <p>Novellen <i>Lønningsdag (En Idyl)</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ https://litthist.systeme.dk?id=265#c1208 ○ https://diskurs.systeme.dk?id=152
Arbejdsformer	<p>Klasseundervisning og plenum Fremlæggelser Gruppearbejde Individuelt arbejde Skattejagt</p>

Forløb 14	Syg litteratur
Forløbets indhold og fokus	Nutidens litteratur fungerer som et eksperimentarium, hvor læseren kan udforske både egne og andres livsvilkår gennem fiktive fortællinger. I mødet med litteraturen får man mulighed for at leve sig ind i forskellige perspektiver uden selv at skulle handle, hvilket åbner for refleksion, følelser og erkendelse. I dette forløb arbejder vi med tekster, der belyser sygdom fra flere synsvinkler – behandlerens, den pårørendes og patientens – for at opnå en nuanceret forståelse af menneskelige erfaringer i sygdomsforløb.
Faglige mål	<p>I dette forløb skal du repetere grundlæggende værktøjer til litterær analyse af især fiktive tekster primært. Temaet for forløbet er forskellige fortællinger om sygdom. Her går øvelsen ud på at finde ud af, hvordan danskfaglige begreber kan bruges til at lave en samlet fortolkning af en tekst (person- og miljøkarakteristik, tema, symbolik, metafor, besjælinger, personificeringer osv.)</p> <p>Dette forløb er vores sidste, hvorfor du også kommer til at træne mere selvstændighed i læsningen og analysen af de forskellige tekster, herunder udvælgelse af relevante begreber, citater m.m. Herudover skal du kunne præsentere en tekst og tilhørende analyse, som var du til den mundtlige eksamen.</p> <p>Hvad angår den skriftlige dimension, kommer du til at skrive små fiktionstekster om sygdom. Her vil du blive introduceret til remediering som begreb. Det ultimative mål i forhold til dannelsesaspektet er at udvikle en nuanceret forståelse af sygdom som både personlig og samfundsmæssig erfaring. Eleverne skal gennem litteraturen opnå indsigt i egen og andres kropslighed, styrke deres empati og få en dybere forståelse for de mennesker, der lever med sygdom, samt de professioner, der arbejder i sundhedsvæsenet.</p>
Kernestof	Litterær tekstanalyse, herunder perspektivering og fortolkning.
Anvendt materiale.	<p><u>Tekster:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Digtet "Jeg ser nu i nat" (1945) af Morten Nielsen <ul style="list-style-type: none"> ◦ Fra patientens perspektiv • Novellen "Patienten" (1962) af Peter Seeberg <ul style="list-style-type: none"> ◦ Fra patientens perspektiv • Digtet "Angst" (1916) af Pär Lagerkvist <ul style="list-style-type: none"> ◦ Gabriel Suovanen, med akkompagnement af Lapland Chamber Orchestra, som er dirigeret af John Storgårds: https://www.youtube.com/watch?v=pd3ldGPI-8A&list=RDpd3ldGPI-8A&start_radio=1 <ul style="list-style-type: none"> ◦ Fra patientens perspektiv • Novellen "Patientens mand" (2009) af Pia Juul <ul style="list-style-type: none"> ◦ Fra behandlerens perspektiv • Uddrag fra <i>Den Afrikanske Farm</i> (1937) af Karen Blixen <ul style="list-style-type: none"> ◦ Fra behandlerens perspektiv • Novellen "Barnet i Graven" (1859) af H.C. Andersen

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Fra <u>de pårørendes</u> perspektiv • Digtet "Tanker da Arveprinds Frederik gennemgik Smaakoppernes Indpodning" (1759) af Johannes Ewald <ul style="list-style-type: none"> ○ Fra <u>de pårørendes</u> perspektiv • Uddrag fra <i>Transfervindue</i> (2017) af Maria Gerhardt <ul style="list-style-type: none"> ○ Fra <u>patientens, behandlerens og de pårørendes</u> perspektiv <p>Sekundær empiri:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ "Nielsen, Morten" fra Litteraturportalen (Syttime): https://litteraturportalen.systeme.dk/?id=597 ○ Gyldendals Analysecircles: https://analysecircles.gyldendal.dk/analyse-cirkler/ ○ God Stil på MinLæring.dk: https://app.minlaering.dk/bog/45 ○ CoPilot Microsoft: https://copilot.microsoft.com/ ○ "Klinisk angst" fra Galskab i Litteraturen (Syttime): https://galskabilitteraturen.systeme.dk/?id=140 ○ "Karen Blixen – Ringen" fra Litteraturhistorien på langs og tværs (Syttime): https://litthist.systeme.dk/?id=267 ○ "Den Afrikanske Farm af Karen Blixen" fra Litteratursiden (Astrid Rode): https://litteratursiden.dk/anmeldelser/den-afrikanske-farm-af-karen-blixen ○ "Analysemodeller til eventyr" fra God Stil (Syttime): https://app.minlaering.dk/bog/45/kapitel/60629/sektion/62507#section-62509 ○ "De største danske forfattere i oplysningstidens litteratur" fra Superprof.dk: https://www.superprof.dk/blog/forfattere-i-danmark-1700/ ○ "Portræt af Johannes Ewald" fra Danske Forfattere (Syttime): https://danskeforfattere.systeme.dk/?id=286 ○ "Forordning om koppevaccination, 3. april 1810" fra danmarkshistorien.lex.dk: https://danmarkshistorien.lex.dk/Forordning_om_koppevaccination,_3._april_1810
Arbejdsformer	Klasseundervisning og plenum Fremlæggelser Gruppearbejde Individuelt arbejde Højtlesning Rollespil (lege læge – stil diagnosen) Remediering med CoPilot Eksamensøvelser (mundtligt oplæg for anden elev m. peerfeedback) Brainstorm på Mentimeter Fremlæggelse

Forløb 15	Rodekassen + Repetition
Forløbets indhold og fokus	Fokus på at gennemgå de ovenstående forløb, læse de sidste kanonforfattere i et podcastformat m. remedieringsopgave og gøre klar til eksamen.
Faglige mål	<p>Eleverne skal kunne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder - Anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (argumentere for et synspunkt) - Gennemgang og overblik af undervisningens forløb - Træne genrebevidsthed til mundtlig eksamen i dansk - Øve mundtlighed op til eksamen
Kernestof	<p>Kanon14 (podcast, tekst og arbejdsspørgsmål for hver forfatter):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adam Oehlenschläger: Uddrag fra Adam Oehlenschlägers digt "Liebstes Mädchen" fra 1801: https://www.kanon14.dk/adam-oehlenschlager - Ludvig Holberg: Tekstuddrag fra 1754 af Ludvig Holberg: https://www.kanon14.dk/ludvig-holberg - N.F.S. Grundtvig: "Dejlig er den himmel blå" (1810): https://www.kanon14.dk/nfs-grundtvig - St. Steensen Blicher: https://www.kanon14.dk/steen-steensen-blicher <ul style="list-style-type: none"> o "Præludium" (1838): https://litteraturportalen.systime.dk/?id=911#c13899
Anvendt materiale.	<ul style="list-style-type: none"> - De sårede (første 4 min), Louise Jappe og Louise Kjeldsen 2010: https://fjernleje.filmstriben.dk/film/9000000339/de-sarede - Hvor jernkorsene gror (uddrag), Jan Grarup, 2019 - Ved det grønne bord, Medier og sprog 2020
Arbejdsformer	<p>Klasseundervisning og plenum Pararbejde Gruppearbejde Remedieringsopgave – Lav din egen podcast</p>